

Dato 15. april 2005

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Christiansborg
1240 København K

Vedr. L 123

YJ-tillægslån

LandboUngdom er tilfreds med YJ-tillægslåneordningen, som er indarbejdet i lovforslaget. Vi mener dog der er et enkelt punkt, som bør ændres. Det drejer sig om mindstestørrelsen for et YJ-tillægslån på 200.000 kr., som vi mener skal fjernes. Selvom et YJ-tillægslån er mindre end kr. 200.000,-, så har den betydning for den unge landmands finansiering. Alternativt kan følgende model anvendes.

Hvis YJ-tillægslånet er større end 200.000 kr. ydes det ordinære YJ-lån og tillægslånet som et fælleslån, som er placeret op til 100 pct. af ejendommens kontantværdi. Det er som foreslået i lovforslaget.

Hvis YJ-tillægslånet er mindre end 200.000 kr. ydes det ordinære YJ-lån og tillægslånet som et fælleslån, hvor det ordinære YJ-lån er placeret inden for 95 pct. af kontantværdien, mens YJ-tillægslånet placeres i umiddelbar forlængelse heraf.

Hvis tillægslånet f.eks. udgør 2 pct. af kontantværdien placeres fælleslånet inden for 97 pct. af kontantværdien. Forslaget indebærer, at der kun bliver behov for ét tinglysningsgebyr.

Mindre egenkapitalkrav

Antallet af unge landmænd, som har ansøgt om YJ-lån faldt fra 347 i 2003 til 110 i 2004. Der er flere grunde til det meget lave antal i 2004, bl.a. den opståede usikkerhed i forbindelse med støtteafkoblingen, som har betydet, at der har været færre ejendomshandler. Derudover er der en del unge landmænd som ikke har kunnet opnå finansiering og købet dermed er gået i vasken. Den sidste gruppe vil der imidlertid bliver repareret på med YJ-tillægslånet.

De unge landmænd som vil etablere sig på en ejendom har desuden vanskeligt ved at opfylde egenkapitalkravet i forbindelse med etableringen. For unge landmænd med Grønt Bevis er egenkapitalkravet minimum 7 pct. af udmålingsgrundlaget. For unge landmænd med en yderligere overbygningsuddannelse, fx Grønt Diplom, nedsættes egenkapitalkravet til 5 pct., se nedenstående tabel.

Udmålingsgrundlag, kr.	10.000.000	15.000.000	25.000.000
7% egenkapitalkrav, kr.	700.000	1.050.000	1.750.000
5% egenkapitalkrav, kr.	500.000	750.000	1.250.000

Ved etablering på en bedrift til 15.000.000,- kr. kræver det en egenkapital på kr. 1.050.000,- ved 7% egenkapitalkrav og kr. 750.000,- ved reduceret 5% egenkapitalkrav. Ejendomsprisen

på en fuldtidsbedrift er de fleste steder over 15.000.000,- kr. I LandboUngdom hører vi tit blandt de unge, at det nærmest er umuligt at opspare den nødvendige egenkapital. Det er et meget markant nedsættelse i egenkapitalkravet vi ønsker, omvendt investerer de unge landmænd mere tid og flere penge end tidligere i uddannelse, og bør derfor kompenseres via et lavt egenkapitalkrav, for den virksomhedsleder-uddannelse der er i slutningen af landbrugsuddannelsen.

Vi vil foreslå, at egenkapitalkravet nedsættes til 4 pct. ved Grønt Bevis og 2 pct. ved en yderligere overbygningsuddannelse, fx Grønt Diplom. Se nedenstående tabel.

Udmålingsgrundlag, kr.	10.000.000	15.000.000	25.000.000
4% egenkapitalkrav, kr.	400.000	600.000	1.000.000
2% egenkapitalkrav, kr.	200.000	300.000	500.000

Højere udmålingsgrundlag

Strukturudviklingen løber meget stærkt i disse år. Derfor er det allerede nu påkrævet med en forhøjelse af det maksimale udmålingsgrundlag på 15.000.000,- kr. for at gøre YJ-låneordningen tidssvarende og fremtidssikret. I forhold til den seneste revision af YJ-ordningen, som byggede på regnskabstal frem til udgangen af 2001, viser regnskabstal fra Fødevarerøkonomisk Institut, at de samlede landbrugsaktiver på heltidsbedrifter ejet af landmænd under 35 år er forøget med 23 pct. fra ultimo 2001 til ultimo 2003. Det antages, at denne udvikling er fortsat med uformindsket styrke de seneste år.

Desuden viser nyeste tal at 20% af alle nyetablerede som søger YJ-lån, rammer imod den øvre grænse i udmålingsgrundlaget på 15.000.000,-. Den manglende YJ-finansiering af beløbet over 15.000.000,- kan betyde at unge, ikke kan skaffe den nødvendige finansiering og etablere sig som landmand.

For at gøre YJ-låneordningen helt tidssvarende og fremtidssikret, vil vi derfor foreslå, at det maksimale udmålingsgrundlag hæves fra 15 til 25 mio. kr.

Engangstilskud i forbindelse med etableringen

Ydelsestilskud til YJ-lånene blev ophævet ved udgangen af 2003. Der kan "repareres" på dette forhold ved at indføre et engangstilskud i forbindelse med etableringen. Der er betydelige omkostninger forbundet med køb og finansiering af et jordbrug. Alene stempel og tinglysning til staten udgør over 200 tus. kr. ved et gårdkøb på 15 mio. kr. Derudover kommer omkostninger til rådgivning og andre omkostninger i forbindelse med etablering.

Landdistriktsforordningen giver mulighed for at yde et engangstilskud i størrelsesordenen op til 225.000 kr., som er delvis EU finansieret. I bemærkningerne til lovforslaget er nettoudgiften for staten opgjort til 30 mio. kr. årligt. Det forekommer at være et overskueligt beløb. Desuden står det også nævnt i regeringsgrundlaget at man ønsker at hjemtage alle EU-midler i forbindelse med landdistriktsudviklingen.

Unge landmænd udgør en nøgelfaktor i udviklingen af landdistrikterne. Som iværksættere ligger de i front med hensyn til godt landmandskab, landskabsforvaltning og nytænkning (innovation) i landbruget. Etableringshjælp til yngre jordbrugere har en ganske stor effekt både på landbrugsinvesteringer og landbrugsproduktion og dermed en positiv effekt på beskæftigelsen og på antallet af bosatte på landet. Desuden vil engangstilskuddet bl.a. betyde at unge vil søge mere rådgivning og undersøge flere muligheder indenfor det multifunktionelle landbrug. Derfor er det relevant med et engangstilskud til denne gruppe af iværksættere i forbindelse med etableringen som selvstændig landmand.

For at få mere gang i generationsskiftet vil vi derfor foreslå, at der ved førstegangsetablering ydes et engangstilskud på 2-3 pct. af udmålingsgrundlaget, dog gerne med en minimumstilskud på det beløb som EU-medfinansiering giver mulighed for, i alt ca. kr. 225.000,-.

§ 6 ordningen bør fortsætte

Vi er imod en fuldstændig afskaffelse af § 6 ordningen, som afskærer en række unge for at opnå YJ-lån, fordi de uforvarende har fået status som "førstegangsetableret", når de køber en "bopælsejendom", som de selv driver. Principielt bør det være sådan, at den unge landmand har mulighed for en langsom opbygning af en jordbrugsbedrift og egenkapital forud for den egentlige etablering.

Derfor mener vi, at §6 ordningen bør udformes sådan, at den unge landmand kan vente med at søge om YJ-lån, når normtimekravet på 833 timer er opfyldt.